

РЕШЕНИЕ

№ 571

гр. София, 03.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав**, в публично заседание на 15.12.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **2905** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 – чл. 207 от Административно – процесуалния кодекс във вр. с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на [фирма] с адрес [населено място],[жк], [улица], представляван от собственика Т. Д. И., чрез адв. С. П. П. с адрес [населено място], [улица], ет. 3, офис 14, с която е предявен иск срещу Национална агенция за приходите с адрес [населено място], [улица] за заплащане на сумата от 718 936.30 лева, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди от незаконосъобразен административен акт във връзка с наложен заповор върху банковата сметка на ищеца в [фирма], изразяващи се в пропуснати ползи от добив на земеделска продукция от обработката на 7 208.433 декара земеделска земя през стопанската 2019г. – 2020г., ведно със законната лихва върху нея, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното плащане.

В исковата молба се твърди, че за стопанската 2019г. – 2020г. [фирма] планирал да обработва общо 7 208.433 дка земеделска земя, от които 7 129.713 дка наети земи в землищата на [населено място], [населено място] и [населено място] и 78.720 дка собствена земеделска земя в землищата на [населено място], [населено място] и [населено място]. Необходимите за обработката на земите средства били осигурени по банковата сметка на земеделския производител в [фирма]. Върху средствата по банковата сметка е наложен заповор, който възпрепятствал плащанията към доставчици на гориво, моторно масло, консумативи, семена, препарати и торове и довел до

невъзможност за извършване на пролетната оран и сеитба на земеделските масиви. Запорът върху банковата сметка е отменен със съдебно решение №4252/29.07.2020г. по адм.дело №3939/2020г. на АССГ и вдигнат в края на месец август 2020г., след крайния възможен срок за започване обработката на земите. Земеделският производител пропуснал ползи в размер на 718 936.30 лева, представляващи разликата между средните разходи за обработка на 7 208.433 дка земеделски земи и приходите от продажба на слънчоглед при среден добив от 203 кг. на декар, ведно със субсидия от Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция в размер на 216 253 лева или средно от 30 лева за обработен декар. Пропуснатите ползи се претендират като обезщетение, ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска до окончателното плащане. Доводите се поддържат в хода на съдебното производство от упълномощения процесуален представител. Направено е искане за присъждане на разноски. Представени са писмени бележки.

Ответникът – Национална агенция за приходите, чрез старши юриконсулт М. Г., в писмен отговор на исковата молба, в хода по същество на делото и в писмени бележки оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. Прави възражения, че не се доказват по безспорен и категоричен начин претендираните пропуснати ползи от евентуална печалба от добив на слънчоглед, нито причинно – следствената връзка с отменения незаконосъобразен акт. Представените договори за наем на земеделски земи от 23.07.2019г. и 29.07.2019г. не са произвели правно действие, нямат достоверни дати, няма плащане по тях, наемодателите не са декларирали приходи, земите не са декларирани в Държавен фонд „Земеделие“, а договорите са прекратени на 07.05.2020г. и на 08.05.2020г. Обработка на земите не е извършена, запорираните средства по банковата сметка не са достатъчни за покриване на разходите. Няма издадени от доставчици фактури към ищеца, които да не са платени, нито договори за реализация на слънчоглед. Предходни години разходите са договаряни и плащани след приключване на стопанската година като за 2020г. поради пандемията от Covid - 19 е променена стопанската схема, тоест липсва причинно - следствена връзка с отмененото решение на директора на ТД на НАП, ПНОМ и наложения заповест, още повече, че върху банковата сметка са наложени предходни заповести от ЧСИ. Претендираните субсидии от Държавен фонд „Земеделие“ са нереални. Прави искане за заплащане на разноски и възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Представя писмени бележки.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена се представлява от прокурор К., който дава заключение за основателност на исковата претенция до размера, доказан със съдебно – икономическата експертиза.

Административен съд София – град , след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

С влязло в сила съдебно решение № 4252/29.07.2020г., постановено по адм.дело №3939/2020г. по описа на АССГ е отменено Решение №ПИ-165/13.04.2020г., издадено от директора на ТД на НАП –С., с което е оставена без уважение жалбата на [фирма] срещу Отказ за отмяна на наложени обезпечителни мерки с постановление изх. № С170022 – 022 – 0002541/27.01.2017г. и Постановление изх. № С190022 – 022 – 0052317/24.06.2019г. на старши публичен изпълнител при ТД на НАП – С..

Отказът е по молби от 13.03.2020г. и 23.03.2020г. на ищеца за освобождаване на плащания от запорираната банкова сметка, които са несеквестрируеми и са получени от Държавен фонд „Земеделие“ за финансиране на земеделската дейност на [фирма] ,

обжалван пред директора на ТД на НАП – С. и потвърден с Решение № ПИ – 165/13.04.2020г. на директора на ТД на НАП – С..

Със съдебното решение заедно с отмяната на Решение № ПИ – 165/13.04.2020г. на директора на ТД на НАП – С. като незаконосъобразно са отменени и Постановление изх.№С170022 – 022 – 0002541/27.01.2017г. и Постановление изх. № С190022 – 022 – 0052317/24.06.2019г. на старши публичен изпълнител при ТД на НАП – С. в частта на наложената обезпечителна мярка запор върху сметка с IBAN BG 90 UNCRC 70001522294714 в [фирма] и делото е изпратено като преписка на публичен изпълнител при ТД на НАП С. с указания в 7 – дневен срок да вдигне наложените обезпечителни мерки. Наложеният запор е за публични вземания по изпълнително дело №160168524/2016г. за вземания общо в размер на 119 012.05 лева, от които 77 531.35 лева главница и 41 480.70 лева лихви.

ЕТ “Т. Д. И. – ТОП – 92“ е регистриран земеделски производител в Министерство на земеделието, храните и горите със заверена регистрационна карта за 2019г. и 2020г.

По делото са представени договори за наем на земеделски земи от 23.07.2019г., сключен с Н. Г. К. и от 22.07.2019г. с [фирма]. Общо наетите земи от Н. Г. К. са 6 431.313 дка, а от [фирма] са 613.861 дка. Наемната цена е 25 лева на дка годишно, или равностойност в слънчоглед по пазарни цени, платима след края на стопанската година. Договорите са прекратени със споразумения от 07.05.2020г. и 08.05.2020г., поради необработка на земите, без претенции между страните. Наемателят и наемодателите не са отчетели разходи и приходи по договорите в ГДД, няма издадени фактури, включени в дневниците за покупки и продажби.

Собствената земя на [фирма] е 78.72 дка, има наети и малки земеделски масиви в [населено място] и [населено място], по приложени описи, изготвени от ищеца, общо в размер на 163.259 дка.

Като доказателства е приета кореспонденция с [фирма] /отговор от 09.04.2020г./ и [фирма] /отговор от 27.04.2020г./, които предвид създалата се извънредна ситуация са отказали доставки на горива и семена с отложено плащане след края на стопанската година.

От фактическа страна се установява, че по сметката на ищеца в [фирма] има наложени предходни 4 запора от ЧСИ по образувани пред тях дела. По същата сметка са постъпвали плащания от ДФ „Земеделие“ през преиода от 01.10.2019г. до 31.12.2020г. в различни размери. Сумите, представляващи субсидии, изплащани от Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция не са запорирани от ЧСИ като несеквестрируеми, съгласно представени удостоверения.

Прието е заключение на съдебно – икономическа експертиза, което съдът кредитира изцяло като обосновано и обективно. Вещото лице е дало заключение, че наетите земеделски земи са 7 129.713 дка, собствените са 76 730 дка, общо 7 206.443 дка. Ищецът ползва безвъзмездно стопански двор в землището на [населено място], притежава ДМА за обработка на земеделски земи. При среден добив на слънчоглед от 203 кг/дка и средна цена от 765.93 лева на тон, приходите за наетите и собствени земи са 1 120 485 лева. Разходите са 402 703 лева, положителният финансов резултат е 717 782 лева. За кампания 2019г. земеделската субсидия общо е 144 339.57 лева.

Приходите от земеделски субсидии на на [фирма] за 2019г. общо са 39 517.51 лева, за 2020г. са 16 368.72 лева.

Към 31.10.2019г. ищецът разполага с транспортни средства с балансова стойност от 42 374.83 лева, офис оборудване на стойност 1846.67 лева, други машини и оборудване

на стойност от 683 948.50 лева, компютърна техника на стойност 7136.66 лева.

Декларираните от [фирма] приходи за 2019г. в ГДД са 90 411.11 лева, от които 39 517.51 лева държавни субсидии. Декларираните приходи за 2020г. са 26 836.22 лева, от които 16 368.72 лева държавни субсидии.

Съдът кредитира показанията на свидетелката П. Д. С.. Същата посочва, че работи като стоковед в [фирма] и има служебни задължения да организира дейности и контакти с доставчици и наемодатели. През стопанската 2019г. – 2020г. търговецът планирал отглеждане на слънчоглед върху увеличени площи в сравнение с предходни години, но не успели, защото заради пандемията всичко затворило и им отказали доставки. Не могли да започнат обработка, да се снабдят с гориво и препарати. Предишни години плащането се извършвало след приключване на стопанската година, но за процесния период, поради пандемията, доставчиците искали авансово плащане. Схемата на работа се променила и ищецът не могъл да направи нищо, не обработил земята, поради което и не е декларирал същата в Държавен фонд „Земеделие“.

При така установената фактическа обстановка, съдът направи следните правни изводи:

Исковата молба е предявена след отмяната на административния акт като незаконосъобразен, от адресата на акта, при наличие на правен интерес и срещу юридическото лице, в структурата на което е издателя на отменения акт, от който се претендират обезщетения за претърпени имуществени вреди, представляващи пропуснати ползи, поради което същата е процесуално допустима по смисъла на чл.204, ал. 1 вр. чл. 203 от АПК.

Разгледана по същество е неоснователна в цялост.

Съобразно установените в чл. 19 от Закон за Националната агенция за приходите правила, агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и служители при или по повод изпълнение на дейността им. Обезщетения за вреди от незаконни актове, действия или бездействия може да бъдат претендирани след тяхната отмяна. Когато вредите са причинени от нищожен акт на органите или служителите на НАП или от тяхно незаконно действие или бездействие, нищожността на акта, съответно незаконосъобразността на действието или бездействието, се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Отговорността на НАП обхваща всички имуществени и неимуществени вреди и пропуснати ползи и се реализира по реда, предвиден в ЗОДОВ.

Съгласно разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на гражданите и юридическите лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица или по повод изпълнение на административна дейност.

Следователно, за да възникне право на иск за обезщетение е необходимо да са налице няколко кумулативни предпоставки, а именно: вреда - имуществена или неимуществена; незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнението на административна дейност; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действието или бездействието и настъпилата вреда. Под вреда следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно защитените от правото имуществени и неимуществени интереси на

увредения, а под „пряка и непосредствена“ - тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на компетентния административен орган по силата на безусловно необходимата връзка между тях.

При липсата на който и да е от елементите на фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл. 203 от АПК, във вр. с чл. 1 от ЗОДОВ, като доказателствената тежест е на ищеца.

В случая по делото е установена първата предпоставка – незаконосъобразен административен акт, отменен с влязло в сила съдебно решение. С влязло в сила съдебно решение № 4252/29.07.2020г., постановено по адм.дело №3939/2020г. по описа на АССГ е отменено Решение № ПИ-165/13.04.2020г., издадено от директора на ТД на НАП –С., с което е оставена без уважение жалбата на [фирма] срещу отказ за отмяна на наложени обезпечителни мерки с постановление изх. № С170022 – 022 – 0002541/27.01.2017г. и Постановление изх. № С190022 – 022 – 0052317/24.06.2019г. на старши публичен изпълнител при ТД на НАП – С.. Следователно ищецът е доказал наличието на незаконосъобразен акт, издаден от административен орган, при изпълнение на административна дейност по смисъла на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

При това положение, съдът следва да прецени установено ли е по делото настъпване на вреди, а при положителен отговор – представляват ли тези вреди пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт.

Съобразно разпоредбата на чл. 154, ал. 1 от Гражданския процесуалния кодекс /ГПК/, приложим на основание чл. 144 от АПК, всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. В противен случай, съдът е длъжен да приложи последицата при носене на доказателствената тежест, като приеме недоказания факт за неосъществил се. В случая ищецът е този, който следва да докаже, чрез провеждане на пълно и пряко доказване със съответните процесуални способности, настъпването на твърдените имуществени вреди във формата на пропуснати ползи, както и причинната връзка между тях и незаконосъобразния административен акт.

Съгласно нормата на чл. 4 от ЗОДОВ, държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Следователно обезщетението по ЗОДОВ включва и претърпени имуществени вреди с характер на пропуснати ползи. Ищецът твърди, че те са настъпили поради невъзможността да ползва собствените си средства по банкова сметка с IBAN BG 90 UNCRC 70001522294714 в [фирма], по която са преведени субсидии от Държавен фонд „Земеделие“ . Невъзможността за разпореждане със средствата обосновава с наложения заповед върху банковата сметка с постановление изх. № С170022 – 022 – 0002541/27.01.2017г. и Постановление изх. № С190022 – 022 – 0052317/24.06.2019г. на старши публичен изпълнител при ТД на НАП – С.. Твърди, че в резултат на невъзможността да ползва несеквестрируемите средства от държавната субсидия не е успял да обработи и засее 7 208.433 дка земеделски земи /по заключението на вещото лице 7 206.443 дка, което съдът кредитира/ със слънчоглед, не е успял да реализира печалба в размер на 718 936.30 лева, представляващи разликата между средните разходи за обработка на 7 208.433 дка земеделски земи и приходите от продажба на слънчоглед при

среден добив от 203 кг. на декар, ведно със субсидия от Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция в размер на 216 253 лева или средно от 30 лева за обработен декар. По данните на съдебно – икономическата експертиза, която съдът кредитира, стойността на евентуалната печалба е 717 782 лева, а размерът на неполучената земеделска субсидия общо е 144 339.57 лева. За да бъдат обезщетени твърдяните пропуснати ползи, като претърпени вреди, то същите следва да са реални, възможни за осъществяване, а не хипотетични. Наличието на пропуснати ползи следва да се приема въз основа на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото на търсещия обезщетение и не може да се основава само на логическо допускане евентуалното увеличаване на неговото имущество. Поради това и при липса на изрично установена в закона презумпция за настъпването ѝ, пропуснатата полза не се предполага, а следва да бъде доказана с допустимите доказателствени средства в процеса. Само ако бъде доказано, че имуществото на ищеца е могло да бъде увеличено, но тази възможност е пропусната единствено по причина на въздействие от незаконосъобразния административен акт, само тогава претенцията за обезщетение на пропуснатите ползи може да се приеме за основателна. В тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване, че със сигурност би получил увеличаване на имуществото си с претендираните суми. В случая това не се установява по делото. На първо място заключението на съдебно – икономическата експертиза е за печалба и държавна субсидия в по-ниски размери от посочените от ищеца. Дори тези стойности обаче не са възможни за реализиране. Основателно е възражението на ответника, че за собствените обработваеми земи ищецът е получил субсидия от ДФ „Земеделие“ и реализирал приходи, които ги е декларирал в ГДД за 2020г. Сключените договори за наем на земеделски земи в значително превишаващи обикновено обработваните от ищеца земи са с недостоверна дата, земите не са декларирани пред ДФ „Земеделие“, не са издадени фактури от наемодателите, няма декларирани разходи от наемателя, няма плащане по договорите, същите са прекратени преди края на стопанската година без претенции между страните. Ищецът не разполага с персонал за обработката на значително надхвърлящо обичайното количество земя, което обработва, няма създадена организация за произвеждане и реализация на земеделска продукция в такъв обем. Няма сключени договори за доставка, нито за продажба на евентуално произведения слънчоглед. Няма доказателства, че в предходни години е реализирал оборот в такива размери и печалби в претендирания размер. За предходната 2019г. декларираните приходи са в пъти по-ниски, включително и от държавните субсидии. Декларираните от ищеца приходи за 2019г. в ГДД са 90 411.11 лева, от които 39 517.51 лева са държавни субсидии. По отношение претендираното обезщетение за претърпени имуществени вреди под формата на пропуснати ползи, поради наложен заповед за парична сума за определен период от време по силата на наложени обезпечителни мерки, съдът намира, че не е доказана претърпяна вреда като пропуснатата полза и такава

липсва.

Не се доказва и пряка и непосредствена причинно – следствена връзка с отменения административен акт. Основната причина, видно от показанията на свидетелката П. Д. С., да не бъдат обработени в цялост планираните земеделски земи е обявеното извънредно положение в страната в началото на месец март 2020г. във връзка с пандемията от Covid – 19. При всички предходни години плащанията на горива, семена, препарати са били дължими на доставчиците след приключване на стопанската година и реализиране на приходи от земеделска продукция. Настъпилата извънредна обстановка е довела до промяна в схемата на работа на доставчиците, които отказали авансово предоставяне на необходимите за обработка на земите горива, семена и препарати. Наложеният запор върху несеквестрируемата субсидия от Държавен фонд „Земеделие“ не е причината да не се обработят земите. Причината не е липсата на средства, а затруднената организация след обявеното извънредно положение. Видно от извлеченията от инвентарната книга и от счетоводните записвания в счетоводните документи на търговеца, той притежава активи на стойност многократно надхвърляща необходимата за получаване на банков кредит или за замяна на наложеното от приходната администрация обезпечение. Самият ищец не е предприел действия за замяна на обезпечението пред приходната администрация със запор върху машини и съоръжения. При размер на дълга по изпълнително дело №160168524/2016г. за вземания общо в размер на 119 012.05 лева, от които 77 531.35 лева главница и 41 480.70 лева лихви и притежавани транспортни средства с балансова стойност от 42 374.83 лева, офис оборудване на стойност 1846.67 лева, други машини и оборудване на стойност от 683 948.50 лева и компютърна техника на стойност 7136.66 лева е следвало да поиска замяна на обезпечението със запор върху движими вещи по реда на чл. 199 от ДОПК или да използва притежаваните активи за получаване на друго финансиране и погасяване на задълженията. Пропуснатите ползи не са в пряка и непосредствена причинно – следствена връзка с отменените актове на приходната администрация, а са в резултат от организационно – стопански решения на търговеца в условията на усложнена поради пандемията обстановка.

В тази връзка неоснователна и недоказана се явява така предявената претенция за пропуснати ползи в размер на 718 936.30 лева общо, поради което същата следва да бъде отхвърлена. Следователно неоснователна се явява и претенцията за присъждане на лихва върху претендираното обезщетение.

Така установената липса на елементи от фактическия състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ води до неоснователност на исковата претенция и като такава същата следва да бъде оставена без уважение.

От страна на ответника в производството своевременно е направено искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Предвид изхода на спора искането е основателно. На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ вр. чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащане на правната помощ, както и с оглед фактическата и

правна сложност на делото, следва на Национална агенция по приходите да се присъди възнаграждение за юрисконсулт в минималния предвиден размер съгласно чл. 25, ал.1 от НПП, а именно 100.00 /сто/ лева, която сума следва да се заплати от ищеца.

Така мотивиран от изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК, Административен съд София – град,

Р Е Ш Е Н И Е:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен искът на [фирма], ЕИК[ЕИК] с адрес [населено място],[жк], [улица], представляван от собственика Т. Д. И., чрез адв. С. П. П. с адрес [населено място], [улица], ет. 3, офис 14 с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ срещу Национална агенция за приходите с адрес [населено място], [улица], за заплащане на сумата от 718 936.30 лева, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди от пропуснати ползи от отменено Решение № ПИ-165/13.04.2020г., издадено от директора на ТД на НАП –С. и Постановление изх. № С170022 – 022 – 0002541/27.01.2017г., Постановление изх.№С190022 – 022 – 0052317/24.06.2019г. на старши публичен изпълнител при ТД на НАП – С. в частта на наложената обезпечителна мярка запор върху сметка с IBAN BG 90UNCRC 700015222497 14 в [фирма] с титуляр [фирма].

ОСЪЖДА на основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ вр. чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащане на правната помощ, [фирма],[ЕИК] с адрес [населено място],[жк], [улица], представляван от собственика Т. И., чрез адв. С. П. П. с адрес [населено място], [улица], ет. 3, офис 14 да заплати на Национална агенция по приходите, [населено място], сумата в размер на 100.00 лв. /сто лева/, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: